

Vélemény, vita

SORRENDBE ÁLLÍTHATÓK-E AZ EGYETEMEK?

Pálfy Péter Pál

az MTA levelező tagja, MTA Rényi Alfréd Matematikai Kutatóintézet
ppp@renyi.hu

A Magyar Tudomány kapuőrei nem voltak elég körültekintőek, amikor a folyóirat hasábjain közölték Braun Tibornak és munkatársainak tanulmányát (Braun et al., 2007). Jó játék sorrendbe állítani az egyetemeket, de hagyjuk meg ezt a játékot a sajtónak. Olyan bonyolult szervezetek, mint az egyetemek csak sok szempont figyelembevételével hasonlíthatók össze, és a hasonló teljesítményt felmutató intézmények között nem lehet egyértelmű sorrendet megállapítani. Senki sem vitatja, hogy a Harvard jobb, mint a Cincinnati Egyetem, de mondjuk Stanford és Berkeley közül ki az egyiket, ki a másikat sorolná előbbre (ahogy a cikkben példaként felhozott sanghaji, illetve *The Times*-rangsor is eltér ebben a tekintetben). Maguk a szerzők is említik, hogy ha saját módszerüket átfogóbb adatbázisra alkalmaznák, akkor esetleg eltérő eredmények adódnának.

De nem csupán a dolgozat célját tartom tudománytalannak, hanem módszereit illetően is súlyos kifogásaim vannak. Nem tudjuk meg, hogy melyik az a 240 folyóirat, amelyekből az elemzés adatbázisa származott. Nem derül ki, hogy vajon a folyóiratok szerkesztő-

bizottságainak létszáma nem mutat-e szignifikáns eltéréseket a tudományterülettől függően. Így a Magyar Tudomány olvasója nem látja annak magyarázatát, hogy ez az értékelés miért preferálja az orvosi kutatásokat.

A szerzők nem vizsgálják módszerük stabilitását. Említettem már, hogy céloznak arra, hogy nem tudják, mi történne, ha szélesebb adatbázisból indulnának ki. Ez persze további adatgyűjtést igényelne. Meglepő módon azonban nem gondolnak arra, hogy módszerüket egy szűkített adatbázison is kipróbálhatnák, és a két eredmény egybevetéséből következtethetnének a módszer (in)stabilitására. Én ugyanis úgy gondolom, hogy a módszer instabil, ahol például csak egy kapuőrnyi a különbség két egyetem között, ott ez könnyen megváltozhat a tekintetbe vett folyóiratok körének változásával.

Sokkal jobb lett volna az abszolút számokat táblázatba foglalni. A százalékszámítás nem tudományos munka, de az adatbázis használhatóságát mindenestre megnehezíti. Nem lehet összehasonlítani Magyarországot Ausztriával, ha nincsenek ott az abszolút számok! (Persze egy matematikusnak nem okoz

gondot kikövetkeztetni, hogy a Bécsi Egyetem 43, a Semmelweis Egyetem 8 kapu rrel van jelen Braun Tibor k adatbázisában.)

Egy adatbázis akkor jó, ha pontos. Sajnos a cikk táblázataiban számos hiba akad. Ezek közül néhányat k nny  észrevenni és kijavítani (pl. a világ vezető egyetemeinek táblázatában az Université Pierre et Marie Curie sz zal kadat t), de olyan rejtett hibák is előfordulnak, mint pl. a belga egyetemeknél a Brüsszeli Szabad Egyetem sz zal kadata, aminek az európai listából kiszámolva 56,25 %-nak kellene lennie. (Egyébként vajon az

Université Libre de Bruxelles vagy a Vrije Universiteit Brussel adatáról van szó?)

Meglepve tapasztaltam, hogy a híres University of Chicago nem szerepel a listákban. Talán csak nem t vesztett k össze a szerzők az általuk 16. helyre rangsorolt University of Illinois at Chicag val?

Nyilván csak az egyszerűség kedv ert hivatkoznak a szerzők saját rangsorukra mint „MTA-rangsorra”. Mindazonáltal  r ln k, ha a Magyar Tudományos Akadémia neve semmiképpen sem kapcsolódna ehhez a ki rleletlen kísérlethez.

IRODALOM

Braun Tibor – Dióspatonyi Ildikó – Zádor Erika – Zsindely Sándor (2007).  lvonalbeli egyetemek a

természettudományos folyóiratok kapu rein alapuló mutatosz m szerint, Magyar Tudomány. 167, 82–101.

